

Герасименко Тамара. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком підприємства. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2026. Випуск 1. С. 18-28.

DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2026.01.018>

УДК 658.511:061.5:005.52
JEL Classification M 21

Герасименко Тамара
канд. екон. наук, доцент,
професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування
Львівський торговельно-економічний університет
м. Львів, Україна
E-mail: tgerasymenko@lute.lviv.ua
ORCID: 0000-0002-4684-4773

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація

Вступ. Функціонування вітчизняних підприємств відбувається у вкрай несприятливому зовнішньому середовищі, насиченому загрозами економічного, соціального та екологічного характеру. За цих обставин актуалізуються питання підвищення рівня ефективності управління сталим розвитком підприємств та удосконалення методичних підходів до формування його інформаційно-аналітичного забезпечення.

Методи. Методологічною основою дослідження виступив діалектичний метод пізнання, а теоретичною – концепція сталого розвитку. В процесі дослідження використані загальнонаукові методи: аналізу та синтезу – для вивчення доробку наукової спільноти та узагальнення – для уточнення сутності інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства. Використання системного і комплексного підходів та структурно-логічного методу дозволило побудувати модель процесу формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства.

Результати. В сучасних умовах інформаційно-аналітичне забезпечення відіграє виключну роль в управлінні сталим розвитком підприємства. На підставі критичного аналізу наукових підходів до тлумачення обліково-аналітичного та інформаційно-аналітичного забезпечень сформоване авторське бачення у контексті управління сталим розвитком підприємства. На думку автора, “інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком – це безперервний процес створення інформаційних продуктів, в результаті систематизації та обробки даних про економічну, соціальну й екологічну складові діяльності з використанням відповідного методичного інструментарію, та їх постачання оперативному, тактичному і стратегічному рівням управління відповідно до їх запитів для прийняття обґрунтованих та виважених рішень, спрямованих на підтримку належного рівня економічної стійкості і соціальної відповідальності та гарантування екологічної безпеки функціонування підприємства у довгостроковій перспективі”.

У дослідженні наголошено на активно-адаптивній спрямованості інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком. Закцентовано увагу на основоположній ролі принципів у процесі формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства. Виокремлені та охарактеризовані онтологічні (розвиток, системність, детермінізм, ієрархічність) та гносеологічні (комплексність, історизм, об'єктивність, адаптивність та збалансованість) принципи, дотримання яких, на думку автора, сприятиме формуванню якісного, адекватного сучасним умовам господарювання, аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства.

Розглянутий процес формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства, що інтегрує стратегічні, тактичні та оперативні рівні, сприяючи узгодженості прийняття рішень. Результатом його формування запропоновано вважати інформаційні продукти, використовувані для обґрунтування, прийняття та коригування рішень в управлінні бізнес-процесами (оперативний рівень), бізнес-моделями (тактичний рівень) та стратегією (стратегічний рівень). Ідентифіковані, охарактеризовані та класифіковані зовнішні і внутрішні фактори впливу на економічну, соціальну й екологічну складові сталого розвитку підприємства.

Перспективи. Подальшого наукового дослідження та удосконалення потребує чинна методика аналізу впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовищ на сталий розвиток підприємства у контексті формування інформаційного підґрунтя для прийняття управлінських рішень як у коротко-, так і довгостроковій перспективі.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, аналіз, принципи, чинники, система управління, сталий розвиток

Вступ.

Україна, як повноправний член демократичного, прогресивного світу, є учасником глобального процесу забезпечення сталого розвитку, проголошеного Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року [14]. Перехід до інтегрованого, оптимально збалансованого економічного, соціального та екологічного розвитку країни до 2030 року обумовлює необхідність досягнення 17 глобальних цілей, адаптованих до умов національного розвитку, викладених у Національній доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна” та закріплених Указом Президента України від 30.09.2019 р. [15]. Повномасштабна війна росії в Україні не тільки не призупинила, а, навпаки, актуалізувала даний процес. Адже “функціонування підприємств у сучасних умовах супроводжується необхідністю вирішення проблем не тільки економічного, але й соціального та екологічного характеру, оскільки загрози, викликані повномасштабною війною, розпочатою росією, призвели до порушення стійкості відповідних систем” [5, с. 50]. За цих обставин на сьогодні питання формування інформаційно-аналітичного забезпечення, як одного з основних інструментів управління сталим розвитком підприємства, стають вкрай нагальними.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Теоретичні, організаційні та методичні питання інформаційного забезпечення управління сталим розвитком підприємства викликають підвищений інтерес як у вітчизняних, так і зарубіжних наукових дослідників. Насамперед, в центрі їхньої уваги перебуває тлумачення сутності понять – “обліково-аналітичне забезпечення” та “інформаційно-аналітичне забезпечення”. Зокрема, сутність обліково-аналітичного забезпечення у розрізі процесного і системного підходів розглянуто Н. Сікачем [18], а в процесі реалізації стратегічних цілей діяльності підприємства в умовах цифрової економіки – У. Пелех [13]. Л. О. Волощук та І. О. Якимчуком [4] досліджено сутність інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством, а також виокремлені складові, типи, принципи та етапи проектування інформації для забезпечення стійкого розвитку підприємства. К. Крамаренко та О. Вінниченко [11] досліджують теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення, приділяючи увагу особливостям його формування в системі управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів господарювання.

Концептуальні засади обліково-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком бізнесу розглядають С. Руденко, О. Накісько, Н. Рижикова [16], Д. Хахалев [16; 19], обґрунтовуючи необхідність інтегрованого підходу до збору, оброблення, аналізу та використання інформації для ухвалення рішень, спрямованих на досягнення сталого розвитку підприємства. Т.

Гудзь і Н. Проскурня [7], висвітлюють теоретичні аспекти формування сталого розвитку підприємства, акцентуючи увагу на його методологічному взаємозв'язку з категоріями сучасної екосистеми бізнесу. Питання трансформації системи обліково-аналітичного забезпечення в умовах сталого розвитку розглянуті Л. Кононенко та С. Ніколаєвою [9].

Напрями адаптації сучасної методологічної бази сталого розвитку до мікрорівня розглядають М. Кравченко і В. Прудкий [10], пропонуючи методику аналізу сталого розвитку з урахуванням ризиків. В. Кудрявцев та О. Кудрявцева [12] висвітлюють методику оцінювання рівня сталого розвитку транспортного підприємства з урахуванням специфічних умов функціонування, Т. Герасименко та Л. Медвідь [6] виокремлюють напрями удосконалення аналітичного забезпечення управління операційною діяльністю торговельних підприємств з огляду на стан і тенденції розвитку ритейлу. Теоретичні аспекти формування стратегій сталого розвитку та питання ефективності їх впровадження на конкретних підприємствах розглянуті А. Ковальським [8] і т. д. Данюю проблематикою займалися також і такі зарубіжні науковці: М. Дізендорф, Д. Данфі, Дж. Бенвеніст, А. Гріффітс, П. Саттон [1], Т. Лахті, Дж. Вінсент, В. Паріда [2] та ін.

Водночас, недостатньо уваги приділено принципам та процесу формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства, що і обумовлює необхідність даного дослідження.

Мета.

Метою статті є дослідження теоретичних підходів до трактування сутності й особливостей інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства та обґрунтування принципів і процесу його формування, що інтегрує оперативний, тактичний і стратегічний рівні.

Методологія дослідження.

Методологічною основою дослідження виступив діалектичний метод пізнання. Системний і комплексний підходи використані при дослідженні сутності, взаємозв'язків і взаємозалежностей економічної, соціальної та екологічної складових сталого розвитку управління підприємством, а структурно-логічний – для побудови архітектури процесу формування його інформаційно-аналітичного забезпечення. Загальнонаукові методи аналізу та синтезу використані для дослідження вітчизняного та зарубіжного доробку з питань інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства, а теоретичного узагальнення – для формулювання його авторського тлумачення.

Результати.

Вияткову роль в управлінні сталим розвитком підприємства відіграє його інформаційне забезпечення, як базис для обґрунтування і прийняття рішень, спрямованих на збалансований розвиток у довгостроковій перспективі. Обсяг інформації, її якісні параметри та взаємозв'язки між окремими елементами, використовувані для прийняття рішень, в наукових колах трактують як обліково-аналітичне або ж інформаційно-аналітичне забезпечення. Різними є і підходи до визначення їх сутності.

Загалом, одна когорта дослідників трактує обліково-аналітичне забезпечення “як сукупність процесів або просто процес організації обліку та за його допомогою – підготовку, оцінювання та аналіз отриманої інформації, а також забезпечення її необхідної кількості та якості для прийняття правильних управлінських рішень, ... інші науковці розглядають його як систему, як набір специфічних засобів і методів організації обліку, пов'язаних із збиранням, реєструванням, узагальненням, накопиченням, переданням та аналізом отриманої інформації з огляду на управлінські потреби” [18, с. 157]. Аналогічні підходи спостерігаються в науковій царині і щодо трактування інформаційно-аналітичного забезпечення. Однак, окремі дослідники об'єднують ці два

підходи, вважаючи, що “інформаційно-аналітичне забезпечення – це процес створення і підтримки системи, яка забезпечує підприємства необхідною для прийняття бізнес-рішень інформацією. Це включає в себе не тільки збір даних з різних джерел, але й їх обробку, аналіз, інтерпретацію та візуалізацію” [4, с. 29-30].

У загальному, можна відзначити, що, не зважаючи на те, що поняття “обліково-аналітичне забезпечення” є більш широко використовуваним, з огляду на предмет дослідження, використовувани джерела інформації (переважно облікові на противагу будь-яким внутрішнім і зовнішнім) та рівень управління, воно є значно вужчим за дефініцію “інформаційно-аналітичне забезпечення”.

Відповідно, з огляду на те, що “забезпечення – це постачання чогось у достатній кількості, задоволення кого-, що-небудь у якихось потребах; система – будова чого-небудь, сукупність яких-небудь елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, призначенням; процес – сукупність послідовних дій, засобів, спрямованих на досягнення певного наслідку” [3], та існуючі підходи, вважаємо, що, в загальному, інформаційно-аналітичне забезпечення – це процес його формування, який відбувається у відповідній системі та передбачає трансформацію, з використанням відповідного методичного інструментарію і технологій, вхідних даних на інформаційний потік. З огляду на те, що управління сталим розвитком підприємства потребує інформації, з притаманною їй управлінською цінністю, що трансформується, завдяки аналізу, не тільки з внутрішніх даних, які, в основному, формуються в системі облік і звітності, але й із зовнішніх, вбачаємо за доцільне використовувати термін “інформаційно-аналітичне забезпечення”.

Отже, інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком – це безперервний процес створення інформаційних продуктів, в результаті систематизації та обробки даних про економічну, соціальну й екологічну складові діяльності з використанням відповідного методичного інструментарію, та їх постачання оперативному, тактичному і стратегічному рівням управління відповідно до їх запитів для прийняття обґрунтованих та виважених рішень, спрямованих на підтримку належного рівня економічної стійкості і соціальної відповідальності та гарантування екологічної безпеки функціонування підприємства у довгостроковій перспективі.

Процес формування аналітичного забезпечення супроводжує інформаційний потік, який є інтегруючим елементом системи управління, що забезпечує взаємоузгодженість оперативного, тактичного і стратегічного рівнів та підтримує механізм зворотного зв'язку. Результатом такого процесу є інформаційний продукт, основним призначенням якого є задоволення потреб управління. Адже “в умовах сталого розвитку аналітичне забезпечення повинне в повному обсязі задовольняти інформаційні потреби управління в процесі прийняття рішень, спрямованих на досягнення економічної стійкості і зростання вартості бізнесу та передбачати мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище і враховувати соціальну складову” [5, с. 146].

Реалії функціонування вітчизняних підприємств потребують активно-адаптивного інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства на всіх ієрархічних рівнях, тобто такого, що дозволяє оперативно реагувати на зміни у внутрішньому і зовнішньому середовищах і, водночас, враховувати довгострокову перспективу та використовувати гнучкий, адекватний методичний інструментарій для досліджень. Його якісними характеристиками є: інтегрованість, гнучкість, інтегрованість, динамічність, оперативність, прогностичність та наявність зворотного зв'язку.

Таким чином, активно-адаптивне інформаційно-аналітичне забезпечення характеризується його здатністю своєчасно генерувати, трансформувати та інтерпретувати дані, змінюючи методичний інструментарій відповідно до мінливих умов внутрішнього і зовнішнього середовищ.

Теоретичним базисом формування інформаційно-аналітичного забезпечення є його принципи як “основні вихідні положення” [5], ідентифікація яких дозволяє сформувати концептуальні та методологічні засади аналітичних досліджень. Вважаємо, що до основних онтологічних принципів, дотримання яких сприяє формуванню якісного інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства, належать такі, як: розвиток, системність, детермінізм,

ієрархічність, а до гносеологічних – комплексність, історизм, об'єктивність, адаптивність та збалансованість (табл. 1).

Таблиця 1. Сутність та характерні риси принципів формування аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства*

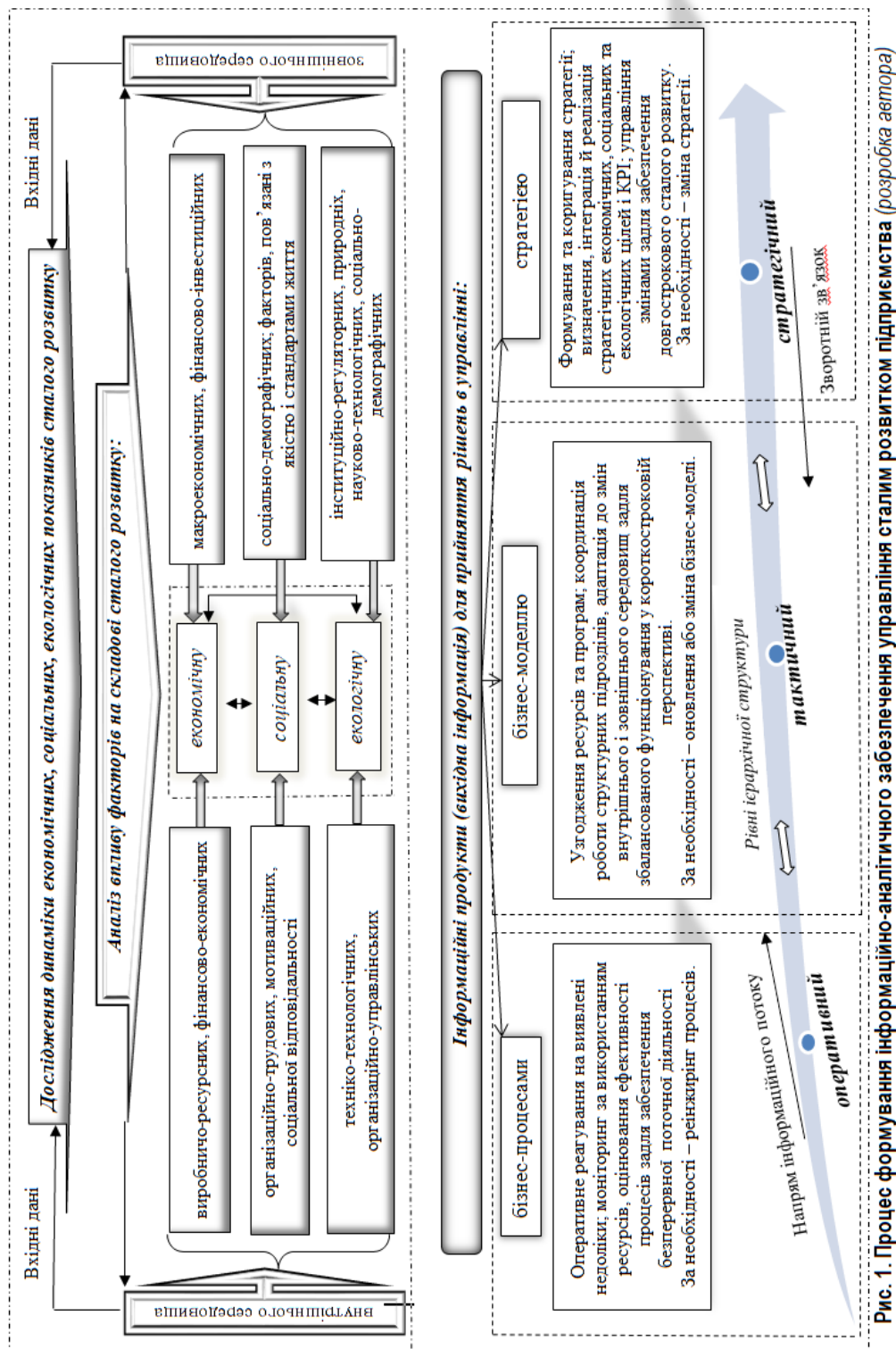
№ з/п	Принцип	Суть та характерні риси
1.	<i>Онтологічні</i>	
1.1.	Системність	Забезпечення дослідження економічних, соціальних, екологічних явищ і процесів як взаємопов'язаних складових системи, яка, своєю чергою, являється складовою системи більш високого порядку.
1.2.	Розвиток	Забезпечення безперервного вдосконалення методики та організації аналітичних досліджень з урахуванням змін у внутрішньому і зовнішньому середовищах задля довготривалого функціонування підприємства.
1.3.	Детермінізм	Виявлення та вимірювання причинно-наслідкових зв'язків між економічними, соціальними й екологічними чинниками та сталим розвитком підприємства.
1.4.	Ієрархічність	Багаторівнева організація аналітичних досліджень за оперативним, тактичним та стратегічним рівнями управління сталим розвитком підприємства.
1.5.	Збалансованість	Забезпечення зрівноваженого та гармонійного функціонування економічної, соціальної й екологічної складових задля сталого розвитку підприємства.
2.	<i>Гносеологічні</i>	
2.1.	Комплексність	Врахування впливу всіх зовнішніх і внутрішніх чинників на сталий розвиток підприємства та його окремі складові.
2.2.	Історизм	Дослідження сталого розвитку підприємства у динаміці задля виявлення тенденцій і закономірностей.
2.3.	Адаптивність	Здатність реагувати на зміни у внутрішньому і зовнішньому середовищах та адаптуватися до них завдяки використанню адекватного методичного інструментарію.
2.4.	Об'єктивність	Забезпечення достовірності використовуваної для аналізу інформації та неупередженого оцінювання економічних, соціальних і екологічних явищ та процесів.

Сформовано автором

З-поміж виокремлених принципів формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком особливої уваги заслуговують системність та комплексність. Це обумовлено самою сутністю сталого розвитку, який, з однієї сторони, є тріадою економічних, соціальних та екологічних складових підприємства, які перебувають у тісному взаємозв'язку і взаємозалежності, а з іншого – складовою системи вищого порядку – сталого розвитку держави. Відповідно, його дослідження має носити системний характер.

Окрім цього, сталий розвиток підприємства є результатом синергії економічної, соціальної та екологічної складових, що забезпечує його довгострокове та збалансоване функціонування. Синергетичний ефект взаємодії проявляється в тому, що економічна стійкість дозволяє підтримувати соціальні програми та екологічні проекти; соціально відповідальна політика виступає драйвером розвитку людського капіталу та зміцнення взаємодії підприємства із суспільством, а екологічні інвестиції сприяють раціональному використанню природних ресурсів та зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище. З огляду на те, що формування складових сталого розвитку відбувається під впливом багаточисленних чинників внутрішнього та зовнішнього середовищ, їх дослідження потребує комплексного підходу.

На наш погляд, ефективність інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком визначається, насамперед, узгодженістю стратегічного, тактичного й оперативного рівнів, що забезпечує адаптивність підприємства до сучасних економічних, соціальних та екологічних викликів. Ієрархічні рівні управління сталим розвитком підприємства (рис. 1) перебувають у тісному взаємозв'язку і взаємозалежності.

Сталий розвиток, як парадигма управління, визначає зміст і спрямованість стратегії, яка, своєю чергою, реалізується через відповідну бізнес-модель, що представляє собою механізми створення цінностей, практичну реалізацію яких забезпечують бізнес-процеси. Узгодженість стратегічного, тактичного та оперативного рівнів управління забезпечує механізм зворотного зв'язку. Таким чином, завдяки ієрархічній структурі інформаційно-аналітичне забезпечення здатне підвищити якість управлінських рішень, своєчасно виявляти і нейтралізувати ризики, забезпечувати баланс економічних, соціальних та екологічних цілей, підвищувати інвестиційну привабливість та довгострокову конкурентоспроможність.

Важливу роль у процесі формування інформаційно-аналітичного забезпечення відіграє дослідження впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовищ на економічну, соціальну та екологічну складові сталого розвитку підприємства, оскільки їх виявлення та вимірювання дозволяє не тільки мінімізувати ризики, але й виявити нові можливості для довгострокового, збалансованого функціонування, тобто сталого розвитку.

Економічну складову сталого розвитку підприємства найбільш об'єктивно, на наш погляд, характеризують такі комплексні внутрішні показники, як: результативність й ефективність діяльності та фінансова стійкість. Даному твердженню є логічне обґрунтування, адже згідно з ISO 9000:2015 [17], "результативність – це ступінь реалізації запланованих робіт і досягнення запланованих результатів, а ефективність – це співвідношення між досягненим результатом і використаними ресурсами". Фінансова стійкість – це здатність підприємства здійснювати повноцінне фінансування діяльності у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі завдяки збалансованій структурі активів і пасивів. Відповідно, фактори, які обумовлюють динаміку цих показників, спричиняють і безпосередній вплив на сталий розвиток підприємства у контексті його економічної стійкості.

До зовнішніх факторів, які спричиняють вплив на економічну складову сталого розвитку доцільно віднести макроекономічні, які визначають стан і рівень глобалізації національної економіки та кон'юнктуру ринку; рівень інфляції, безробіття та конкуренції, а також фінансово-інвестиційні, які характеризують стан фінансового, валютного і страхового ринків; податкову, митну і кредитну політику держави, інвестиційний клімат. Зазначені фактори спричиняють безпосередній вплив на економічну стійкість та конкурентоспроможність підприємства.

До внутрішніх факторів належать виробничо-ресурсні та фінансово-економічні. Виробничо-ресурсні фактори (основні засоби, матеріальні запаси та кадровий персонал), з однієї сторони, визначають внутрішній потенціал підприємства, від інтенсивності використання якого залежить досягнення прогнозних параметрів діяльності, тобто результативності. До основних показників інтенсивності належать показники фондівіддачі, матеріаломісткості, продуктивності праці. З іншої сторони, співставлення вартісного виразу затрачених на виготовлення продукції виробничих ресурсів із доходами від її реалізації дозволяє оцінити ефективність.

Внутрішні фінансово-економічні фактори (показники рентабельності, ділової активності, структури активів і пасивів) обумовлюють фінансову стійкість як основу економічної. Сутність виробничо-ресурсних та фінансово-економічних факторів, як і методика їх аналізу достатньо розлого висвітлена в наукових публікаціях та навчально-методичній літературі.

На соціальну складову впливають зовнішні соціально-демографічні фактори (чисельність і структура населення та рівень його життя, соціальної культури та психологічної безпеки; міграційні процеси; традиції й етичні норми та фактори, які характеризують якість і стандарти життя), дослідження яких дозволяє комплексно оцінити умови формування людського капіталу, соціальної відповідальності та соціальної стійкості підприємства в умовах динамічності оточуючого середовища.

Дослідження внутрішніх (організаційно-трудова, мотиваційних, соціальної відповідальності) факторів впливу на соціальну складову дозволяє виявити резерви підвищення рівня корпоративної відповідальності та соціальної ефективності функціонування підприємства. Організаційно-трудова

фактори (організаційна структура, кадровий і кваліфікаційний склад, стиль управління, психологічний клімат, умови і безпека праці, психологічний клімат) дозволяють охарактеризувати стан умов праці та рівень соціальної стабільності підприємства. Мотиваційні фактори (матеріальне і моральне стимулювання; можливості кар'єрного зростання) визначають рівень зацікавленості працівників у результатах діяльності підприємства.

Оцінювання впливу зовнішніх чинників на екологічну складову дозволяє визначити основні можливості і загрози оточуючого середовища у процесі досягнення стратегічних цілей розвитку підприємства. Зокрема, інституційно-регуляторні чинники (екологічне законодавство, міжнародні екологічні угоди, регуляторні обмеження, інвестиційний клімат) обумовлюють формування правового екологічного поля функціонування підприємства. Природні чинники (кліматичні зміни, доступність природних ресурсів) представляють собою як можливості, так і загрози з боку довкілля для провадження діяльності підприємства у довгостроковій перспективі. До основних науково-технологічних чинників доцільно віднести: рівень технологічного розвитку, доступність інновацій, розвиток альтернативних джерел енергії. До соціально-демографічних факторів належать рівень освіти та екологічної культури населення, зміна споживацьких смаків на користь екологічно чистої продукції, екологічна активність громадських організацій, демографічні тенденції, рівень екологічної відповідальності бізнесу.

Дослідження внутрішніх екологічних чинників спрямоване на підвищення рівня екологічної безпеки і ресурсоефективності та мінімізацію негативного впливу діяльності підприємства на довкілля. Зокрема, аналіз техніко-технологічних чинників передбачає дослідження екологічності й безпечності продукції та її матеріаломісткості, оцінювання безпосереднього впливу діяльності підприємства (обсягів шкідливих викидів, рівня аварійності виробництва) на навколишнє середовище; оцінювання рівня використання енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій та розробку заходів із екологічної модернізації матеріально-технічної бази. У процесі дослідження організаційно-управлінських чинників оцінюють систему екологічного менеджменту підприємства у цілому та стану контролю і моніторингу за окремими екологічними показниками, зокрема.

Висновки і перспективи.

Для забезпечення сталого розвитку підприємства необхідний інформаційно-аналітичний супровід прийняття рішень на всіх, без виключення, рівнях управління – оперативному, тактичному та стратегічному. З огляду на те, що в процесі прийняття рішень, спрямованих на збалансований розвиток економічної, соціальної та екологічної складових діяльності підприємства у довгостроковій перспективі, використовується не тільки внутрішня, переважно обліково-звітна інформація, але й зовнішня, вбачається за доцільне використовувати поняття “інформаційно-аналітичне”, а не “обліково-аналітичне” забезпечення.

Проведене дослідження дозволяє констатувати, що формування активно-адаптивного інформаційно-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком підприємства має відбуватися з дотриманням онтологічних (розвиток, системність, детермінізм, ієрархічність) та гносеологічних (комплексність, історизм, об'єктивність, адаптивність та збалансованість) принципів.

Практична значимість одержаних результатів полягає в ідентифікації й характеристиці внутрішніх і зовнішніх факторів, які впливають на окремі складові сталого розвитку, та розробці їх класифікації, що уможливорює комплексність досліджень у процесі формування інформаційно-аналітичного забезпечення.

Подальші дослідження в цьому напрямі передбачають уточнення методики аналізу внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на сталий розвиток підприємства як в умовах війни, так і повоєнної відбудови України.

Список використаних джерел

1. Diesendorf M., Dunphy D., Benveniste J., Griffiths A., Sutton P. Sustainability and sustainable development. *Sustainability: The corporate challenge of the 21st century*. Sydney: Allen & Unwin, 2000. Pp. 19-37.
2. Lahti T., Wincent J., Parida V. A Definition and Theoretical Review of the Circular Economy, Value Creation, and Sustainable Business Models: Where are we now and Where Should Research Move in the Future?. *Sustainability*. 2018. Vol. 10. Issue 8. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/8/2799>.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.). [Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. К. Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. 1728 с. URL : <https://vtssum.wdbk.org/>
4. Волощук Л. О., Якимчук І. О. Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством в умовах концепції сталого розвитку. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2024. № 9. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10281>
5. Герасименко Т. О. Аналітичне забезпечення управління сталим розвитком торговельних підприємств: теоретичні та організаційні аспекти. Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. Львів : ЛТЕУ, 29-30 травня 2025 р. С. 145-147. URL : https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Naukovo_Doslidna_Chastyna/Docs/2025/MATERIALI25_sira.pdf
6. Герасименко Т. О., Медвідь Л. Г. (2025). Аналітичне забезпечення управління операційною діяльністю торговельних підприємств у контексті сучасних трендів розвитку ритейлу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: "Економіка і менеджмент"*. Вип. № 65. С. 97-106. <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2025-65-12>
7. Гудзь Т. П., Проскурня Н. В. (2023). Забезпечення сталого розвитку підприємства: теоретичний аспект. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. № 3-4 (304-305). С. 7-12. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-3-4-304-305-7-12>
8. Ковальський, А. (2023). Теоретичні аспекти формування стратегії сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-90>
9. Кононенко Л. В., Ніколаєва С. П. (2022). Трансформація системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства. *Економічний простір*. (177), 69-75. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/177-12>
10. Кравченко М. О., Прудкий В. В. (2020). Модель аналізу сталого розвитку підприємства з урахуванням ризику. *Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"*. № 17. С. 291-305. <https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.2020.216368>
11. Крамаренко К. Вінниченко О. (2024). Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів господарювання. *Сталий розвиток економіки*, (3(50)), 344-349. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-51>
12. Кудрявцев В. М., Кудрявцева О. В. (2023). Методика оцінки рівня сталого розвитку транспортного підприємства. *Економіка транспортного комплексу*. (42), 168. <https://doi.org/10.30977/ETK.2225-2304.2023.42.168>
13. Пелех У. В. (2022). Обліково-аналітичне забезпечення реалізації стратегічних цілей діяльності підприємства в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-36>
14. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року : Резолюція. 70/1. Генеральна Асамблея ООН. 25 вересня 2015 року. URL : https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030_UA.pdf.
15. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
16. Руденко С. В., Накісько О. В., Рижикова Н. І., Хахалев Д. О. (2024). Концепція обліково-аналітичного забезпечення управління сталим розвитком бізнесу. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-3-15>
17. Система управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT). К. : ДДП УкрНДНЦ.2016. URL : <https://www.assistem.kiev.ua/doc/9000-2015.pdf>
18. Сікач Н. С. (2024). Сутність і структура обліково-аналітичного забезпечення системи управління підприємницькою діяльністю. *Регіональна економіка*. № 2 (112). С. 155-165. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-2-16>
19. Хахалев Д. О. (2024). Оцінка забезпеченості сталого розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. № 5. С. 338-344. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-338-344>

20. Хвальчик І. Л., Волощук Л. О. Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством. *ECONOMICS: time realities*. 2020. № 1(47). С. 84–90.

Статтю отримано: 20.01.2026 / Рецензування 06.03.2026 / Прийнято до друку: 30.04.2026

Tamara Gerasymenko

Ph.D, Associate Professor,

Professor of the Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation

Lviv University of Trade and Economics

Lviv, Ukraine

E-mail: tgerasymenko@lute.lviv.ua

ORCID: 0000-0002-4684-4773

INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT MANAGEMENT OF AN ENTERPRISE

Abstract

Introduction. *The functioning of domestic enterprises takes place in an extremely unfavorable external environment saturated with economic, social, and environmental threats. Under these circumstances, issues related to improving the efficiency of sustainable development management of enterprises and enhancing methodological approaches to the formation of its information and analytical support become increasingly relevant.*

Methods. *The methodological basis of the study is the dialectical method of cognition, while the theoretical basis is the concept of sustainable development. In the course of the research, general scientific methods were applied: analysis and synthesis – to examine the achievements of the scientific community, and generalization – to clarify the essence of information and analytical support for sustainable development management of an enterprise. The use of systemic and integrated approaches, as well as the structural-logical method, made it possible to construct a model of the process of forming information and analytical support for sustainable development management of an enterprise.*

Results. *Under modern conditions, information and analytical support plays an exceptional role in sustainable development management of an enterprise. Based on a critical analysis of scientific approaches to the interpretation of accounting and analytical as well as information and analytical support, the author's vision was formed in the context of sustainable development management of an enterprise. According to the author, "information and analytical support for sustainable development management is a continuous process of creating information products through the systematization and processing of data on the economic, social, and environmental components of activities using appropriate methodological tools, and supplying them to operational, tactical, and strategic management levels in accordance with their requests for making substantiated and balanced decisions aimed at maintaining an appropriate level of economic stability and social responsibility, as well as ensuring the environmental safety of enterprise functioning in the long-term perspective."*

The study emphasizes the active-adaptive orientation of information and analytical support for sustainable development management. Attention is focused on the fundamental role of principles in the process of forming information and analytical support for sustainable development management of an enterprise. Ontological principles (development, systemacity, determinism, hierarchy) and epistemological principles (complexity, historicism, objectivity, adaptability, and balance) are identified and characterized. According to the author, compliance with these principles will contribute to the formation of high-quality analytical support for sustainable development management of an enterprise that is adequate to modern business conditions.

The process of forming information and analytical support for sustainable development management of an enterprise is considered, integrating strategic, tactical, and operational levels and contributing to the consistency of decision-making. The result of its formation is proposed to be considered as information products used to substantiate, adopt, and adjust decisions in the management of business processes (operational level), business models (tactical level), and strategy (strategic level). External and internal factors influencing the economic, social, and environmental components of sustainable development of an enterprise are identified, characterized, and classified.

Discussion. *The current methodology for analyzing the influence of internal and external environmental factors on sustainable development of an enterprise requires further scientific research and improvement in the context of forming an information basis for managerial decision-making in both the short- and long-term perspectives.*

Keywords: *information and analytical support, analysis, principles, factors, management system, sustainable development.*

References

1. Diesendorf, M., Dunphy, D., Benveniste, J., Griffiths, A., & Sutton, P. (2000). Sustainability and sustainable development. In D. Dunphy, J. Benveniste, A. Griffiths, & P. Sutton (Eds.), *Sustainability: The corporate challenge of the 21st century* (pp. 19–37). Sydney: Allen & Unwin.
2. Lahti, T., Wincent, J., & Parida, V. (2018). A definition and theoretical review of the circular economy, value creation, and sustainable business models: Where are we now and where should research move in the future? *Sustainability*, 10(8), 2799. <https://doi.org/10.3390/su10082799>
3. Busel, V. T. (Ed.). (2005). *Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Great explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv–Irpın: VTF “Perun”. Retrieved from <https://vtssum.wdbk.org/>
4. Voloshchuk, L. O., & Yakymchuk, I. O. (2024). The essence of information and analytical support for enterprise management under the concept of sustainable development. *International Scientific Journal “Internauka”. Series: “Economic Sciences”*, (9). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10281>
5. Herasymenko, T. O. (2025). Analytical support for sustainable development management of trade enterprises: Theoretical and organizational aspects. In *Modern directions of development of economy, entrepreneurship, technologies and their legal support: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference* (pp. 145–147). Lviv: LTEU. Retrieved from https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdyly/Naukovo_Doslidna_Chastyna/Docs/2025/MATERIALI25_sira.pdf
6. Herasymenko, T. O., & Medvid, L. H. (2025). Analytical support for operational activity management of trade enterprises in the context of modern retail development trends. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Economics and Management*, (65), 97–106. <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2025-65-12>
7. Hudz, T. P., & Proskurnia, N. V. (2023). Ensuring sustainable development of an enterprise: Theoretical aspect. *Scientific Bulletin of Odesa National Economic University*, 3–4(304–305), 7–12. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-3-4-304-305-7-12>
8. Kovalskiy, A. (2023). Theoretical aspects of sustainable development strategy formation. *Economy and Society*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-90>
9. Kononenko, L. V., & Nikolaieva, S. P. (2022). Transformation of the accounting and analytical support system as a component of enterprise management under sustainable development and digitalization of society. *Economic Space*, (177), 69–75. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/177-12>
10. Kravchenko, M. O., & Prudkyi, V. V. (2020). Model of sustainable development analysis of an enterprise considering risk. *Economic Bulletin of NTUU “Kyiv Polytechnic Institute”*, (17), 291–305. <https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.2020.216368>
11. Kramarenko, K., & Vynnychenko, O. (2024). Information and analytical support for management of financial and economic security of business entities. *Sustainable Economic Development*, 3(50), 344–349. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-51>
12. Kudriavtsev, V. M., & Kudriavtseva, O. V. (2023). Methodology for assessing the level of sustainable development of a transport enterprise. *Economics of Transport Complex*, (42), 168. <https://doi.org/10.30977/ETK.2225-2304.2023.42.168>
13. Pelekh, U. V. (2022). Accounting and analytical support for the implementation of strategic goals of enterprise activity in the digital economy. *Economy and Society*, (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-36>
14. United Nations General Assembly. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development* (Resolution 70/1). Retrieved from https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/Agenda2030_UA.pdf
15. President of Ukraine. (2019). *On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030* (Decree No. 722/2019). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
16. Rudenko, S. V., Nakisko, O. V., Ryzhykova, N. I., & Khakhaliev, D. O. (2024). Concept of accounting and analytical support for sustainable business development management. *Actual Problems of Innovative Economy and Law*. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-3-15>
17. *Quality management systems — Fundamentals and vocabulary (ISO 9000:2015, IDT)*. (2016). Kyiv: UkrNDNC. Retrieved from <https://www.assistem.kiev.ua/doc/9000-2015.pdf>
18. Sikach, N. S. (2024). Essence and structure of accounting and analytical support for the enterprise management system. *Regional Economy*, 2(112), 155–165. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-2-16>
19. Khakhaliev, D. O. (2024). Assessment of sustainable development provision of an enterprise. *Business Inform*, (5), 338–344. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-338-344>
20. Khvalchuk, I. L., & Voloshchuk, L. O. (2020). The essence of information and analytical support for enterprise management. *ECONOMICS: Time Realities*, 1(47), 84–90.

Received: 01.20.2026 / Review 03.06.2026 / Accepted 04.30.2026